

Tècniques artístiques i materialitat

1.- La talla de fusta és una tècnica molt antiga i estesa. La fusta (que ha de tenir unes característiques determinades i, per tant, sovint s'importava d'altres països) s'esculpeix mitjançant un procés d'escalaborn i de polit, amb la intenció de donar-li una forma determinada, sigui abstracta o figurativa.

- Saps el que és el procés d'escalaborn?
- Saps com es poleix l'escultura de fusta, i amb quins materials, un cop esculpida?

2.- Segons la finalitat de l'obra s'escullen diferents tipus de fustes. Aquí hi ha una selecció de les seves propietats. Pots cercar el que són i definir-les?

- Duresa o resistència al tall
- Flexibilitat
- Facilitat al poliment
- Plasticitat
- Densitat
- Porositat
- Retractibilitat o contracció
- Inflor
- Homogeneïtat
- Color

3.- A més, la fusta pateix una sèrie de propietats mecàniques que depenen principalment del grau d'humiditat que continguin i de la seva densitat i pes específic. En una obra d'art, les que més preocupen (per la perdurabilitat) són la comprensió, la tracció, la flexió, i la torsió. Pots dir quina definició correspon a cada propietat?

COMPREENSIÓ	És el treball imposat a una peça qualsevol que, descansant sobre dos suports, suporta un pes uniformement repartit en la seva longitud, o situat en un sol punt, o sobre diversos punts determinats.
TRACCIÓ	Es la resistència deguda a una força que tendeix a aixafar la fusta. Aquest aixafament serà major en el sentit perpendicular a les seves fibres, i menor en el sentit axial o de testa.
FLEXIÓ	Resistència que oposa a la seva deformació una peça de fusta, fixa per un extrem, que pateix un gir normal al seu eix, degut a una força que obra amb un braç de palanca en el seu extrem lliure
TORSIÓ	És la resistència provocada per l'acció de dues forces de signe contrari, que tendeixen a trencar la peça de fusta, allargant la seva longitud i reduint la seva secció transversal.

4.- La fusta pot ser recoberta amb policromia a través de diferents tècniques i procediments. Però abans d'aplicar els colors és necessària la imprimació. Aquest terme prové del vocable italià *imprimatura*, que significa literalment “primer nivell”. Saps en què consisteix?

Però en alguns casos, en comptes d'imprimir-se, s'entela; és a dir, se li adhereix una tela molt prima per evitar moviments de contracció, dilatació, etc. D'aquesta manera, la peça és més forta i se n'assegura la seva preservació. Hi ha algunes obres medievals que la conserven parcialment, com és el cas de la *Majestat Batlló*.

5.- Per policromar la *Majestat Batlló* es van seguir diferents passes. Després de muntar i fixar les vuit peces, es van escatar, entelar i, finalment, es va aplicar el color al tremp, basat en el vermell i el blau. En aquest cas Crist porta la túnica anomenada *manicata*, amb decoració que recorda els teixits refinats bizantins o hispanomusulmans. Saps quina diferència hi ha entre aquest tipus de túnica i el *perizonium*?

6.- Observa la *Majestat Batlló* i l'anomenat *Crist de Sant Fruitós de Perves*, del segle XIII, i compara'ls. Els dos estan realitzats amb fusta. Quines similituds i diferències trobes?

